

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/22/2023
Identifikačné číslo spisu:	6123357728
Dátum vydania rozhodnutia:	10.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6123357728.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD., a členiek senátu JUDr. Ivany Nemč ekovej a JUDr. Lenky Praženkovej v spore žalobcu Náhradné vozidlo, s. r. o., Žilina, Tolstého 1201/20, IČO: 50 496 166, zastúpeného ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., Žilina, Tolstého 1201/20, IČO: 36 864 455, proti žalovanému KOOPERATIVA poisťovňa a.s. Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 160 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 11Cn/4/2023, o nesúhlase Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na konanie v spore vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 11Cn/4/2023 je Okresný súd Žilina.

Odôvodnenie

- Okresný súd Banská Bystrica dňa 30.8.2023 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Liptovský Mikuláš z dôvodu, že po podaní odporu žalovaným bol zo strany žalobcu podaný návrh na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní (ďalej aj „zákon o UK“).
- Okresný súd Liptovský Mikuláš s postúpením sporu nesúhlasil a namietol, že nie je súdom kauzálnie príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu, pretože týmto súdom je Okresný súd Žilina. Ďalej uviedol, že upomínací súd postúpil predmetnú obchodnú vec súdu dňa 31.8.2023 napriek tomu, že s účinnosťou od 1.6.2023 je na konanie v obchodnoprávných sporoch pre obvod Krajského súdu v Žiline kauzálnie príslušný Okresný súd Žilina.
- Z vyššie uvedených dôvodov Okresný súd Liptovský Mikuláš spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu spoločne nadriadenému oboj súdom podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)

na rozhodnutie o (kauzálny) príslušnosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu Liptovský Mikuláš na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný.

5. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Podľa ustanovenia § 40 CSP v znení účinnom od 1.7.2023, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

7. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

8. Ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané (§ 43 ods. 2 CSP).

9. Podľa ustanovenia § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

10. Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

11. Podľa ustanovenia § 19 písm. b) CSP, popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

12. Podľa § 22 CSP (Príslušnosť v obchodnoprávných sporoch), na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné
h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

13. Podľa ustanovenia § 39 ods. 2 CSP, na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

14. Podľa ustanovenia § 14 ods. 3 zákona o UK, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

15. Podľa ustanovenia § 2 ods. 13 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z.z. a č. 757/2004 Z.z.) sídlom Okresného súdu Liptovský Mikuláš je mesto Liptovský Mikuláš; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok. Okresný súd Liptovský Mikuláš má pracovisko v meste Ružomberok a podľa § 3 ods. 8 tohto zákona, sídlom

Krajského súdu v Žiline je mesto Žilina; jeho obvod tvoria obvody a) Okresného súdu Liptovský Mikuláš, b) Okresného súdu Martin, c) Okresného súdu Námestovo, d) Okresného Žilina.

16. Z obsahu spisu je zrejmé, že návrh na vydanie platobného rozkazu bol doručený upomínaciemu súdu dňa 11.7.2023. Upomínacie konanie je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov k postupu podľa CSP. Konanie o predmetnom peňažnom nároku bolo začaté dňom doručenia návrhu na vydanie platobného rozkazu Okresnému súdu Banská Bystrica a po splnení podmienok podľa § 14 ods. 3 zák. o UK tento obchodnoprávny spor pokračuje na príslušnom súde podľa CSP v dôsledku podania návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní. Z hľadiska uplatneného peňažného nároku konanie začaté na upomínacom súde tvorí jeden celok s konaním na súde príslušnom podľa CSP, pričom pre skúmanie procesných podmienok konania sú rozhodné okolnosti v momente začatia konania na upomínacom súde (§ 36 CSP).

17. Upomínací súd postúpil vec na ďalšie konanie s poukazom na ust. § 19 písm. b) CSP Okresnému súdu Liptovský Mikuláš ako súdu osobitne miestne príslušnému, keďže v návrhu na pokračovanie v konaní sa takéhoto postupu domáhal samotný žalobca. Najvyšší súd však v súvislosti s týmto postupom akcentuje, že síce osobitná miestna príslušnosť je takou, ktorá je voľbou žalobcu, avšak len pri zohľadnení ďalších osobitostí procesného poriadku vo vzťahu k priamo zákonom určenej príslušnosti kauzálnej, ktorá má v takom prípade prednosť. Príslušným súdom v prípade súbehu viacerých možných príslušností je vždy ten súd, ktorý spĺňa predpoklady ako podľa všeobecných pravidiel určeného vecne, miestne a funkčne príslušného súdu, tak súdu kauzálne príslušného. Pokiaľ má spor samotný charakter obchodnoprávny, môže dôjsť k situácii, že podľa úpravy osobitnej miestnej príslušnosti s prihliadnutím na miesto, kde škoda vznikla, bude príslušným súd odlišný od všeobecného súdu žalovaného, avšak vždy so zohľadnením podmienky špecializácie súdov na obchodnoprávnu agendu podľa ust. § 22 CSP. Teda konanie vo veciach upravených v ust. § 19 CSP bude zároveň podliehať osobitnej úprave kauzálnej príslušnosti, ktorú je potrebné pri nachádzaní príslušného súdu zohľadniť, čomu svedčí aj dikcia uvedeného ustanovenia, a to s odkazom na „súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody“, t.j. obchodnoprávny súd a jeho obvod určený ustanovením § 22 CSP.

18. K definovaniu kauzálnej príslušnosti sa najvyšší súd už skôr vyjadril v uznesení z 29. januára 2019, sp. zn. 5Ndob/2/2019 tak, že osobitná úprava kauzálnej príslušnosti v ust. § 22 až 33 CSP je úprava obsahujúca kritériá určenia príslušného súdu, ktoré s ohľadom na predmet konania určujú ako jediný oprávnený vo veci konať takto vymedzený súd aj pre prípad, že by bola inak založená podľa všeobecných ustanovení týkajúcich sa miestnej príslušnosti príslušnosť iného prvoinstančného súdu. Má tak povahu prioritnej voči všetkým ostatným do úvahy prichádzajúcim vymedzeniam príslušnosti

19. Okresný súd Liptovský Mikuláš spadá do obvodu Krajského súdu v Žiline, v rámci ktorého je od 1.6.2023 kauzálne príslušným na konanie (prejednanie a rozhodnutie) v obchodnoprávných sporoch Okresný súd Žilina. Okresný súd Liptovský Mikuláš, na ktorý bol spor postúpený upomínacím súdom, nie je kauzálne príslušným súdom v danom spore a tak v tomto ohľade bolo predloženie sporu o príslušnosť najvyššiemu súdu opodstatnené.

20. Najvyšší súd tiež podotýka, že z obsahu spisu a v ňom vymedzeného základu sporu je zjavné, že ide o náhradu škody založenú obchodnoprávnym záväzkom z poisťnej zmluvy medzi podnikateľskými subjektami, pričom postúpenie pohľadávky na charakter prejednávaneho nároku nemá vplyv.

21. Najvyšší súd tiež konštatuje, že návrh žalobcu na pokračovanie v konaní obsahuje aj návrh podľa ust. § 39 ods. 2 CSP - prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti, táto skutočnosť však nemá vplyv na záver o kauzálnej príslušnosti Okresného súdu Žilina na prejednanie a rozhodnutie tejto veci,

pokiaľ sa návrh na prikázanie veci bude týkať obvodu uvedeného kraja, keďže aj pri postupe podľa ust. § 39 CSP je potrebné zohľadňovať kauzálnu príslušnosť súdov.

22. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný a na konanie v danom obchodnoprávnom spore je príslušným Okresný súd Žilina, a to ako súd osobitne miestne príslušný, tak kauzálnu príslušný.

23. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.